Գ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 239 — Գնոմ՝ կը ծախսուի՝ նոսրը 4 սանտիմոյան գրանիկով — ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԳԵՏԵՒ ՈՒՐԲ ՕՐԵՐԸ

لبنان

LIPANAN
JOURNAL ARMÉNIEN
Place de Canons
9, Rue d'Italie Beyrouth

Directeur Responsable
J. ADJÉMIAN

Պատասխանատու Տնօրէն
Ժ. ԱՃԷՄԵԱՆ

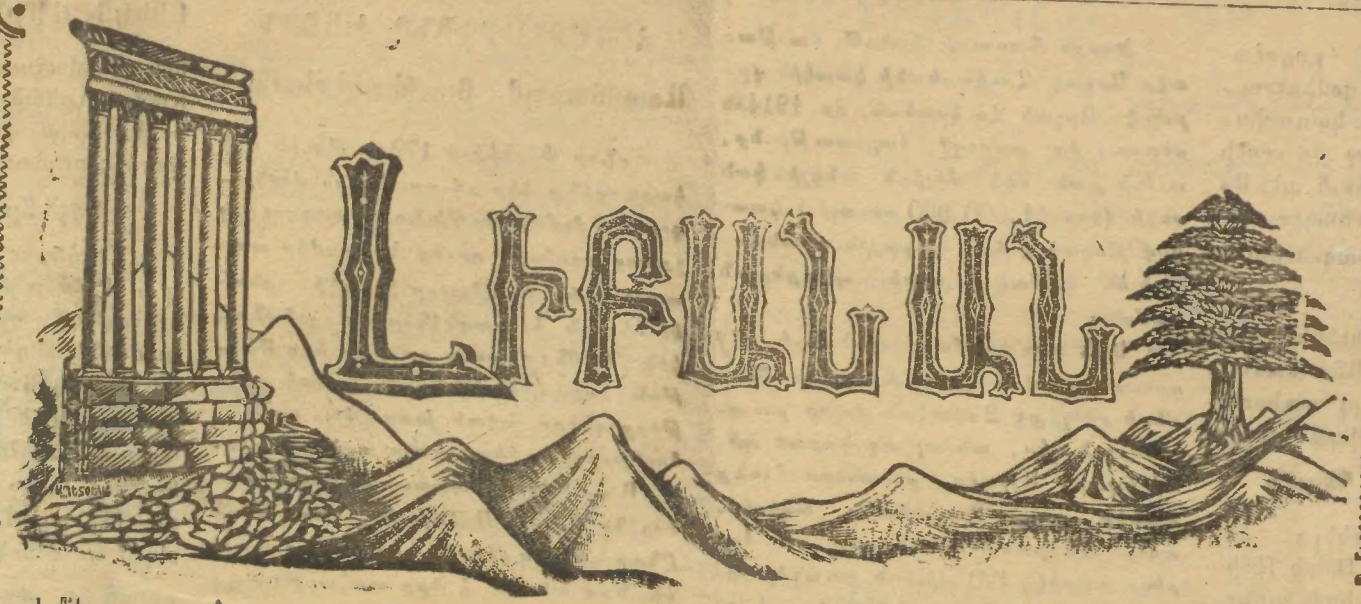

ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ
26
ՀՈԿՏ. 1926

ԲԱԺՆԵԳԻՆ ՏՐԿ: ՎՑՄՍ.
Ղէյրութ 15 8 Շի
Սուրիա 20 12 »
Արտարահ. 25 16 »
Ամերիկա, Իտալիա, Պարսկ.
Տրկ. 30 Վցմս. 18 »

Թերթիս առաջին թիւը ստացող եւ չի պատասխանողները բաժանորդ կը համարուի

Ձեռագրատպուած ձեռագիրները եւ չեն վերադարձուիր։

ԼԻԲԱՆԱՆ

ԱՆԿԱԽ ՀԱՅԱԹԵՐԹ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ

Թղթակցութիւններ ուղղել պատասխանատու Տնօրէնին

Ուշադրատպուած ձեռագրերը պատասխանատու են իրենց սեռրագրութեանց

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ՅԱՆԴԳՆՈՒԹԵԱՆ ՍՏՈՒԳԱՉՓԸ

Խելագարութիւնը անգծայրագոյն ասպիճանին կը հասնի այն «ատեն՝ երբ արամաբանութիւնը կ'ոտնակոխուի։

Խելագարը կորսուցանելով ամէն իմացականութիւն մի միայն իր գիտի բարդուածութիւնն դերի կ'ելլայ և անզուսպ ախտերուն ենթակայանալով յոլ և յանկակ խառնրկով զ'առաջնոյն մեղանչելով և վերջինոյն չար նշանակ գալով» կը հրաբխանայ հայոյութեան լուռն հոսանքներով ուզխինահոս պղծութեամբ։

Զարմանալին և զարհուրելին այն է՝ որ ալ իր վերջին և ընդհատող վիժանքներու երկունքներուն մէջ բոլորովին վիշտ կարած՝ կը մոռնայ իր իսկ դոյութիւնը, անանկ ցափաուանքներ կը բռնէ որ այդ խանգարումներու նշանակութիւնը տեսակ մը յուսահատութեան ազաղակներ են, որքան ալ զորեղ և արտաքին թափով ըլլան չնչաւորը համարեա՝ թէ քանդիտական շարադրութիւնով։

Ափսոս որ հայ ժողովուրդի ամէն դասակարգէ՝ ալ պժգաց, զզուեցաւ հայհոյչական գրուածներէն, որոնք «պասպէնկէ» եւ զօրով կուգան երկու օրը անգամ մը թունդ հանել որտերը և ընդդիմացնել։

«Ոչ կամենք թագաւոր ի քո՝ ի վերայ մեր»։ բռնակալութեան չգիտնողէն ազգը ազատելու ընդհանուր հերոսներ են ասոնք, վայ հայ ազգին որ այսպիսիներուն յանդգնութիւններու խելագարութեան զոհ գայ և այսոր ատենաներուն, ամենաքիչուան չիճակին՝ ի՛ լ իր պատասխանուն սիրտը չ'գրգռուի ազատել այս անիրիկ ձեռքերէն՝ որոնք բնաւ և ամենուրեք ատրերուն քրիստոնեական ժառանգմանեաց ժառանգաւորիլ ձեռքերէն։

Սակայն հարցերութիւնը եւ իր չափն ու սահմանը ունի ինչ է այն հանգիստուոր օրը, յորում Աշդարութիւնը Սպղանոյի թիւանութեամբ պիտի ճանչնայ յանցաւոր գիրքը՝ որ ուզիրքն անգրագրա չը նորգոյացներ, տնանդը և անոր զաւակին ուրանալու կը յանդգնէր տակաւ թիւանութիւնը, իր ազատագրիչ զանգեց անոր յանդգնութիւնը չէ՞ մը որ

ասոնք ինչ չափ ու կշիռ ունի և ինչ՞ ու ը թարնուի յանդգնութեան ստուգաչափը։

Խելագարութեան ամենաստոյգ կատարումը մերայս ու սրայն սերունդի և արդեանաւոր գ'ելլայ ասոնք որ թարգարը ինքզինքը կը բղջոնե իր անձը չիմանալով դիմացինի ուրիշ՝ և այնքան զզուած ցաւերը կը գտրուի թէ գիտցինի կրնան ցաւերուն արձագանքը ելլայ։

Ա.՛ խելագարութիւններ կան որ զզուելի ելլալով հանգերձ ազատ են գիտցողներուն համար, որոնք գիրքագրաց և ճանաչողական ցեղատիպ են խելագարներուն։

Հարցո՛ցեք և համոզուցեք գնողներուն՝ որոնց մեծ ասպարար և մեքենաբար յանձնող բազուն խնկարկուները երբեք չեն ընդունիր իրենց գինով վիճակը։ որքան ալ ասուրկ և անգրագրագոյն ասպիճանի վրայ գտնուի։

Ու ի՞նչ կ'ուզեսուք որդեն այդպիսի գինով է մը որ զզուելը առաջ չի հանգնալու ասպիճանին մերսուած է։

Մեզ... հաղար ափսոս որ պաշտելի անուններ կը գինուին ոչն ու ինչքար մայնութեան գինիով և ցաւալի է որ չեն կրնար ալ թեղուլ այս սիրաբոյր մոլութիւնը որ յանդգնութեան հիւանդութիւն է, որուն սուրբ լոփն է բերնէն բուրող նոզկալիութիւնները։

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒՆԵՐԸ
(ՈՃԻՐՆԵՐԸ ՊԱՏՃԱՌՆԵՐՆ ՈՒ ՀԵՏԵՒԱՆՔՆԵՐԸ)

Ա.

Ինչպէս խոստացած էինք մեր ընթերցողներուն՝ անա կ'արտատպենք ակնարկուած յօդուածագիրը «Արեւելեան» «Էիբանան»

Գէյրութի մէջ հայ մը ապաստանուած։ Դաշնակցական վանան վարդապետան զոհ գնաց մանրին մէջ արձակուած պատանական գնդակի մը։

Ոչիրը մը։ Այո՛ ոչիր մը։ որ առանձին պատանական գնդակ մը չէ։ ասիկ վրդովեան անհատական ապաստանութիւն մը չէ։ Վարդապետի անձին դէմ ոչ մեկ թշնամութիւն կայ, և առկայն ապաստանուեցաւ։ Ուրեմն պարզապէս երեսի՝ ոչ է։ դրութիւն մը որ տարբերեալ ի վեր բոլոր դրած է հայ հանրային կեանքին մէջ։ ազատանալով մթնոլորտը, կազմալուծելով ազգային ոգեկան, յուսահատութիւն սփռելով ժողովրդական զանգուածներուն մէջ և վարկաբեկելով ու անպատուելով հայ ժողովուրդը օտարներու աչքին։

Հաստատ կարելի է ապացուցանել թեան յանձնել պատժելու համար վերջին երեսուն տարիներու ընթացքին կատարուած ոճիրներու, եղբայրասպանութիւններու, անարգումներու, խաչտասպանումներու ու անձիր և կատաղի կռիւներու հայը հայու դեմ ամէն տեղ կռվեցաւ մինչեւ Անդրկովկաս և Պալքանները մինչեւ Եգիպտոս ու Սուրիա։ Մինչեւ այս վերջին մէջ տարուան ընթացքին կատարուած ոճիրները բաւական են պարզելու համար ընդհանուր քաղաքացիի երեսոյթը և զայրոյթ ու իրարանցութիւն պատճառելու ամբողջ հայութեան։

Թուենք մի առ մի։ Լիբանի մէջ սպանուեցաւ Մշեցի բանուոր Գազառաբեանը, Աթենքի մէջ քանի մը խուվարաներ տարբեր ոճրագործ ձեռքով ոչնչացուած գործեցին Հէն Ցուսնոսեանի Պատգամաւորական ժողովին վրայ փոքրոջին մէջ դարանակալ խաչտանգեցին Կոյրոնական վարչութեան առնապետ Կ. Ագառեանը, սպաուած աւազակաբարոյ մարդիկ Ա. Թէենքի կենդրոնական վարչութեան ժողովարանէն ներս մտան, լոյսերը մարեցին և կարեցին Մաղլիմեան Եպիսկոպոսին մորանքը և կարեցին անոր մտաները։ Ֆէնոր մէջ կուսակցական գործը վերջացաւ Սեբաստացի հայու մը սպաննութեամբ։ Պէյրութի Դաւառական Ժողովին մէջ վայրագօրէն ծեծեցին երեսփոխան Մերտրան Ագազարեանն ու մահամերձ վիճակի մէջ փոխադրեցին հիւանդանոց, ժողովէն դուրս, վրանաքաղաքին -էջ, կոխուները չարունակուեցան, կատարեալ ճակատամարտ մը մղուեցաւ, ուր վիրաւորներ կէրնային և ապա ղրեր-գութիւնը կը յանդէր վանան վարդապետի ոգեալի մասնաւոր։ Այս է համառօտագրութիւնը։

Բայց ասիկա երեսոյթ մը են է, և լաւել այս երեսոյթին գիտ։ չմերկացնել անոր պատճառները և չմուսել անոր հետեւանքները, պիտի նշանակէր զուրկ ելլալ քաղաքացիական արիութենէ ու մեղանչել հանրային բարոյականին ու ազգային շահերուն դէմ։ պիտի նշանակէր Պէրլանոի նման ձեռքերը լուալ ու հեռուէն դիտել մեր ցեղին քայքայումը և հայ ժողովուրդին քաղաքական ու բարոյական շենքին կատարումն յոյսերուն ու կարելիութիւններուն փլուզումը։

Սարսափելի երեսոյթ մը են որ մեր ազգային կեանքին մէջ ունի քան երեք տասնեակ տարիներէ ի վեր գործեալ յեղափոխական ու քաղաքական կուսակցութիւնն մը, անունը տանք, Հ. Յ. Դաշնակցութիւնը, անարկամ, ոչիր և նման ամէն գատապարտելի տարբեր «յարմար» ու «ազնիւ» մէջոց համարեալ է իր նպատակներուն իրագործման համար։

Մանր է այս ամբաստանութիւնը որ կ'ուզենք հայ դուսակցութեան մը հասցնել, բայց այդ ամբաստանութիւնը կ'ընենք դիտակցաբար, իբր հատատ ու անաչառ համազգամի արդիւնք, հիմնուած տուեալներու և փաստերու վրայ։

Զանգ կրծեր որ Հ. Յ. Դաշնակցութիւնը հատարձակի ուրանալ փաստերը։ Դրուած պատմութիւնը կրնայ ոչ ոչ դրեթէ ենթարկուիլ, բայց կատարուած պատմութիւնը, իրականութիւնը, դէպքը կ: մնայ անփոփոխելի, իր հարիւ ազդեցով անուրանալի հետքեր, ճիշդ նման անոնց հրաբուխի մը, որմէ յետոյ լաւանոցներ տալ կը թագուին հաղարաւորներու կեանքերը և մարդային ուշադրութիւնները մեծ ու պզտիկ արտաքրութիւններու։

Ի՞նչ Դաշնակցութիւնը իր մանկութեան օրերէն զաւի ու ոչիրի ապաւինած է իր գոյութիւնը ցոլի գտնելու, իր կազմակերպութիւնը զօրացնելու և իր գաւառանքներն ու նպատակները իրագործելու համար՝ մենք կը դիմենք հեղինակաւոր վկայութեան մը, որուն համար Դաշնակցութեան բերանը հիացուսի խօսքեր ունի միայն։ որուն համար կը վկայուի թէ՝ «խորապէս անգիջող. բայց եւ պարկեշտ ու անկաստաւ է» («Ցուսաբեր» Սեպտեմբեր 30) և «ճշմարիտ ճնաղդաս» («Ցուսաբեր» Հոկտեմբեր 1)։

Այդ, ըսենք թէ այս անգիջող, պարկեշտ, անկաստաւ և ճշմարիտ ճնաղդաս Դ, տեսնուած է։ Լսենք անոր վկայութիւնը։ Ահա՛ անոր խօսքերը բառ առ բառ։

«Դաւադրութիւն, ճենգութիւն, մատնութիւն, ոսոիկանական աջակցութիւն, ուխտադրժութիւն, — ահա «առաքինութիւններ» որ բանբասիրին նուա կուսակցակցին յարկին տակ եւ իրենց ծիանիւ ապականդին հասարակական մթնոլորտը։ Հայլ չէր կրնար պարծենալ իր փայլուն նկարագրով։ Իսկ Դաշնակցութիւնը կիսարուսի էր պայքարի ալեպքի զէնքեր՝ որ աւելի էին ալանգակում այդ նկարագիրը եւ հաչ անհանգուրժելի դարձնում նախ եւ առաջ հա՛ ի աչքում։ Մրցոցների անխարդականութիւնը՝ դառնում էր խարդականութիւն հայի համար։» (Դաւիթ Անանուն, «Հայաստանեաց Հանրապետական Զարգացումը», Հատ. Գ.)։

Այս ասելիքը կը վերաբերի 1907 ին Լուսանոյ հանդէսին կեանքին, բայց ո՞վ կրնայ մերժել թէ արեւելեան երեսոյթը չկրկնուրը 1926ին գաղութներու մէջ, կատարեալ. իր ասունին վատաբաց երբեմնի չէն ու քարգաւառ արեւմտեան բեկորներուն մէջ։ Նոյնն է Դաշնակցութիւնը իր ակնյայտեր ժամանակներուն, իր զգաստութիւններուն, իր գաւերքին և անվերջ սիրերուն։

Ու ապացուցանելու համար այս հաստատումը թէ Դաշնակցութիւնը կը մնայ անուղղայ, թէ՝ անոր գործելակերպը այն է այսոր ինչ որ էր մոտ քան տարի առաջ, մենք պիտի ապացուցանենք գաղնակցականներու գործուած վկայութեամբ։ (Շարք.)

ՀԱՅ ՎՐԱՆԱՔԱՂԱՔԻՆ ՄԷՋ

ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԸ ԿԸ ԲՈՂՈՔԷ ՄԱՍԻՍԱՐՍԵՄՈՒ ՊԱՇՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԴԷՄ

Մոս ամբսի մ'իվեր, մեսի իսխանութեանց ուսագրութիւնը հրաբիրեցքեմ, վրանաքաղաքն մէջ, պատսանաւորոց մուխթարներու հրահրած խռովութեան վրայ, սատակելով ժողովուրդին դժգոհութիւնը. անոնց սեւերուն դեմ՝ որոնք ամենամեծար զեղծումներով յանձնուոր դառնոր էին։ Պահանջուած բոլոր ապայոյցները տուեցան քաղաքն կառավարութեան։ Քանութեան մը հարկը կ'զգայուր։ Նոյնպէս խոստացեր էին։ Բայց ոչ մէկ քայլ առ այդ։

Զայրացած ժողովուրդը, բողոքագիրներ ուղղեր է, բարձր գօմիսարութեան կառավարութեան եւ կառավարիչին, պահանջելով որ վերջ մը տրուի այս գայթակղութեան։ Հիւսիսի պէյ Աս նապի ներկայացուած աղերսագիր մը, երկու հազար աւելի սեռրագրութիւններ կը կրէր։

Այդ աղերսագրին պատճէնները հաղորդութեան մամուլին։ Ահա համառօտը, որ մենք կ'սեղմենք այդ առիթով։

Գարոն Տնօրէն «Լօրիան» թերթի

Գէյրութ

Գաթիւ ունիմք ձեզի դրկելու, իսլամութեանց ուղղուած էմբի մնիչին վերաբերեալ հաւատական աղերսագրին պատճէնը, կը խնդրենք ձեզմէ զայն հրատարակելու ձեր մօտակայ թիւերուն մէկին մէջ։ Մենք վստահութիւն ունիմք ձեր արդարամտութեան վրայ, եւ ապահով ենք որ մեզի չի պիտի զլացնէք ձեր յենարանը։

Շնորհակալութիւնս յայտնելով, կը ներկայացնեմ ձեզ. եւայլն...

Աղերսագիրը որ կրնկերացնայ այս նամակին, շատ երկար է ամբողջովին կարենալ հրատարակելու համար։ Դաղթականները հոն կը յայտնեն, զեղծումներու եւ հարստահարութիւններու շարք, էմբի վերահսկիչ Զաւտարեանի, որոնցմէ անոնք տարապեր են։ Այս մարդը չի գոհանար, կերեւի կառավարութենէն որոշուած կանոնաւոր տուրքը ժողվելու, պատօնական թուղթերու վաւերագրին համար, ան կարեւոր յաւելուածներ կը պահանջէ, որոնք ուղղակի իր թղթապանակին համբան կը բռնեն։

Ասկէ զատ, ան ինքնազլուխ, առանց քաղաքապետութեան ոեւէ մէկ հրահանգին, շինելու արտօնութիւններ կուտայ. եւ ինքզինքնի վնարել կուտայ իր ուզած կերպով։

Դաղթականները վերջապէս կամբասանեն զինք կապակցութիւն ունենալու, էմբի մէջ գործող կարգ մը չարագործներու կազմակերպուած խումբին հետ, եւ միտ անոնց փախուստը դիւրացնելու յանձնմամբ։ Նոյնիսկ իսկ ՍՀՀին, գողութեան խնդրի մը մէջ գտնուած ըլլալով պատօնէ դադրեցուեր, եւ բանտարկուեր է։

Այս ամբաստանութիւններուն ուրիշ, աղերսագրին հեղինակները, Ն'դդծին որ Զաւտարեան բոլորովին անեղծակ ըլլալով Թրանսերէնի եւ Արաբերէնի, ոչ մէկ օգտակարութիւն կրնայ ունենալ, էմբերու հասարակութեան։

Անոնք կ'եզրակացնեն պահանջելով՝

«1 Զաւտարեանի անմիջապէս պատօնէ դադրեցումը։

«2 Ասուանումը էմբի ծանօթ դէմքերէն բաղկացած եւ կառավարութեան պատուիրակին նախագահութեամբ կազմուած յանձնաժողովի մը, հարցախնդրութիւն մը վարելու եւ վերջ մը տալու համար, ներկայ կացութեան։ եւ։։։

ԳԱՂՈՒԹԱՀԱՅ

Ցունամստանի առաջնորդը

կ'ամբաստանեն իբր... համայնավար

Աքենֆի «Նոր Օր» թերթը արձագանգ կ'թղայ լուրի մը, որուն համաձայն հանրագրութիւն մը կը պատրաստուի եղեր Առաջնորդ Մազլումեան եպիսկոպոսին դէմ, հելլէն կառավարութեան ներկայացուելու համար։

«Նոր Օր կ'ըսէ թէ Մազլումեան Սրբազան բրօբականն կ'ընէ հանալնավարութեան եւ այս պատճառով ժողովուրդը նախատեսեր է առաջ գալիք անպատեհութիւնները եւ դիմեր է օրինական միջոցներու։ Եւ այսպէս զրպարտական մատնութիւններուն զորը կը շարունակուի։

ՄԱՀ ՏԻԳ. ՆԱԶԱՐԵԱՆԻ

Սեղբ. 14 գիշերը երկամսեայ ծանր հիւանդութենէ յետոյ 68 տարեկան հասակին մէջ մեռած է Տիգրան Նազարեան։ Թաղումը ունի քառասուն տարիներ զրաղած է հասարակական գործունէութեամբը։ Հրատարակած է մանկական «Աղբիւր» Դպրաբուեստական «Տարազ» շաբաթաթերթը, Գրական Սալոնն եւ այլ գրական ուրիշ աշխատութիւններ։ Իր թաղումը Շուշեցի, կը պատկանէր հարուստ ընտանիքի մը, սակայն մեռաւ գրեթէ չքաւորութեան մէջ։ Այս տարուայ Յունուարին վերադարձած էր Եւրոպայէն եւ այս համբարդութենէն առաջ իր գրագրատան ու ձեռագրերը նուիրուած է Հայաստանին։

Հապէշիստանի Հայ գաղութը

Հայերը 50 տարի առաջ մասնաւոր մասնաստուած են Նրովպիոյ մէջ։ Սակայն 1912ին յետոյ է որ հայկ. գաղութը մեծ չափով տարածուած է։ Այսօր Ատիս Ապապայի մէջ 250 տուն Հայ կայ, Ծիրէ Տուտայի մէջ՝ 20 ընտանիք Ճուտա, եւ 5—6 Վոլլո։ Կան նաեւ մասնաւոր Հայեր, որ ամուսնացած են հապէշ կիներու հետ, եւ այլեւս կորսուած են Հայութեան համար։

Մեծամասնակ առեւտուրով զբաղող 3—4 հայ տուներ կան, որոնք իրենց ազնուութեամբ եւ երկար ամեայ գործունէութեամբ մեծ վարկ եւ համակրանք ունին։ Ասոնցմէ յիշենք Մուրատեան Գեորգեան եւ Մրնասեան տուները, որոնք ոչ միայն բարգաւաճ հասատութիւններ են, այլեւ ամէն առիթ կ'օգնեն հայկ. բարեգործական գործերու։

Կան նաեւ բազմաթիւ մանր առեւտրականներ եւ արհեստաւորներ, բոլորն ալ յաջող դիրքի տէր։ Արդէն օտար գործաւոր չկայ։ որովհետեւ բոլոր երկները աւելի աժան կ'ուսանուի եւ շարունակեն։

Արհեստաւոր դասակարգին ալ տանը գոհացուցիչ է, լաւ կ'ուտեն եւ լաւ կ'ապրին, եւ գրեթէ առանց բացառութեան, դրամ կ'աւելցնեն։ Բացի ժամագործութենէ, գրեթէ բոլոր կարգ արհեստաւորներու պէտք ունի Հապէշիստան, կօշկակար, երկաթագործ, պայտար, ժամագործ, թամբագործ, ատաղձագործ, ուռնագիր, դերձակ, ոսկերիչ, դեղագործ, քանդակագործ բոլորն ալ կրնան օտար գործ գտնել եւ բնատիպ ապրեցնել, մանաւանդ օտարպէտ կայ մեքենագործ, ելեքտրագէտ եւ այս կարգի արհեստաւորներու։

Վերջակայ պատասխանատու մէջ կարեւոր դիրք ունի։ — Պ. Աբրահամ Թորոսեան, մասնաւոր քարտուղարը գահաժառանգին։ Համակրելի եւ ազնուաբարոյ մը, որ 8—10 տարի է որ կը վարէ այդ պատասխանը, վայելելով Ռաս Թասարի կատարեալ վստահութիւնը եւ օտար դիւանագիտական շրջանակներու յարգանքը։ Անհրաժեշտ է Հապէշահայութեան Գաղութային Ժողովին, Պ. Յակոբ Պաղտասարեան, ցնորէնը պետական փոդերանոցին, եւ իր եղբայրը Պ. Ղեւոնդ Պաղտասարեանը որ դարձեալ փոդերանոցի մէջ կ'ապրի։

«ՄԱՐՄԱՐԱ»

Էնկիւրիի հայերը

Այժմ Էնկիւրի կը գտնուին 150ի չափ ընտանիքներ, բոլորը արհեստաւորներ են։ Հոգեւոր պաշտօն կը կատարէ Տ. Սահակ քահանայ։ Ազգային կալուածներէն տարին կը դոյանայ 1500—2000 ոսկի։ Դպրոց գոյութիւն չունի եւ մանուկները փողոցները կը պտտին կամ արհեստանոցներ կը հեռանին։

Սելանիկէն գաղթող հայերը

Պրազիլիայէն հայ միլիոնատէր մը Սելանիկի հայ գաղթականներէն 250 ընտանիք Պրազիլիա փոխադրելով կատարի դարձ մը ընելու համար անոնց կամքեր արամադրած է, սակայն վերջը դարձաւէրին եւ դարձաւորներուն միջեւ վէճ յառաջացած ըլլալուն համար գաղթականներու իրենց արուած կոչերը ծախելով մէկ կողմը չուած են։

Արաբկիրէն դէպի Հայաստան առաջին խումբը նամբայ ինկած

Հոկտ. 2ին 140 չարի բեռցուցած Արաբկիրցիներու Ա. խումբը Սեբաստիա հասած է։ Սեբաստիոյ հայ շրջանակներուն մէջ հետաքրքրութիւն յառաջ եկաւ ինչպէս նաեւ եռուզեռ մը, ամենոք լուսաբանութեան համար կը դիմեր կարաւանին։ Մեկնողները 74 հոգի են որոնք պիտի մեկնին դէպի Հայաստան Տրապիզոնի նամբով։ Թէեւ 140 հոգիի արտօնութիւն առնուած է, բայց անոնց ամէնքը է վիճակի չեն իրենց սեփական միջոցներով մեկնելու, որով Ա. կարաւանով 72 հոգի կը մեկնին։ Մեկնողները մանուածագործ, երկաթագործ եւ ատաղձագործներ են։ Ճամբորդութեան հարկ եղած ծախսերը պիտի կատարէ Տրապիզոնի Ռուսական նիւպատասարանը։

Հարցում մը Եփրեմ Մ-Վրդ Տոնմուսիին

Աս

Կը փափաքինք նայիլ թէ, ձեր պատասխանը հոգեւոր հովուութիւն է թէ ոչ առաջնորդութիւն։

Մեր ականջին հասած լուրերէն հեռուցնելով նոյնպէս կը փափաքինք իմանալ թէ որքա՞ն մասնակցութիւն ունիք ընտանեաւորջին քէմի մասնակցութիւնը։ Բողոքները մէջտեղ բերող եւ ուղղակի պատճառ ամբաստանողներուն հետ։

Ժ. Անէմեան

ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Ելքոյս Պ. Մ. Ուսուցչի ամսագրութեան՝ ինչպէս նաեւ ազգանական կազմակերպներու կանոնաւորութեան եւ մաքրութեան կրկնակ տեսակէտներով կը յայտարարենք յարգոյ ընթերցողներու թէ՝ «Լիբանանը մէկ շաբաթի չափ լոյս չպիտի տեսնէ։ Այս առթիւ կը խնդրենք մեր ընթերցողները զգոն ձգելու հանար փոխարինել իրենց այս կերպարանքը, որպէս նամար կը յուսանք թէ ներողամիտ կը գտնուին։

«Լիբանանի պատասխանատու տնօրէն

Ժ. Անէմեան

ՍԱԿԱՐԱՆ

26 Հոկտեմբեր 1926

Եգիպտ. Ոսկի Ս. դեկ		810
Սբերլին	» »	792
Տոլար		165
Օսմ. Հնչ. Ոսկի		714
Ֆրանս. »	»	615
Անգլ. »	»	735
Թրք. թղթադրամ		75
»	» Պ. Օ.	—
» Արծաթ Մէճիտ		63
Սուր. Ոսկեդրամ դ. ե.		14,48325

ՍՈՒՐԻԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Թուրքիա զօրաշարժ կը յայտարարէ

Թարգմի Պոլսոյ թղթակիցը կը հեռագրէ թէ զէնքի տակ կանչուած են երկու նոր դասեր։ Այս զօրակոչը կը սպասուէր գարնան եւ յայտնի չեն այն պատճառները, որոնք մղած են Էնկիւրիի կառավարութիւնը սովորական՝ այդ զօրակոչը վեց ամիս աւելի շուտ կատարելու։ Հաւանաբար այս կարգադրութիւնը կապ ունի վերջին զրոյցներու հետ, որոնց արձագանգը եղած ենք մենք «Լուրերու» բաժնին մէջ։

Ֆրանսօ—Գերման Մերձեցումը

Բարիզ, 25 Հ.— Մ. Գրիան եւ Վոն Հոէշ տեսակցութիւն մը ունեցան Ֆրանքօ գերման մերձեցման շուրջ։

ՉԻՆԱԿԱՆ ՔԱՌՍԻՆ ՄԷՋ

Բէյճէն, 22 (Լիպ.) .—Կացութիւնը երթալով կը կնճռոտի։ Հանքով-Շանկհայ երգաթուղին կտրուեցաւ։ Զօր. Սըն Շանկ Ֆէն՝ Շէնքիանկէ մէջ ինքզինքը անկոխ հռչակեց։ Բանթոնի զօրքերը Շանկհայի դէմ կ'երթան։

Գերլին, 22 (Լիպ.) .— Սըն-Եաթ-Սըն եւ Զինաստանի նախկին գերման դեսպան Տոքթ. Իլբրման տեսակցութիւն մը ունեցան։ Սըն-Եաթ-Սըն կը փափաքի որ Անգլիա, Ֆրանսա Գերմանիա եւ Իտալիա զօրք զրկեն Զինաստան, արգիլելու համար Բոլշիւիզմը որ կը տիրեն Բանթոնի։ Գեղութիւնները մերժուած են կ'ըսուի։

Թroցքի Զինուվիէվ եւն. դատի տ'ղ

Մոսկուայէն կը հեռագրեն թէ Թroցքի, ազդային անտեսութեան նախկին նախագահ Փիթաքով եւ հանգուցեալ Զինովիէվը Հոկտ. 15ին գաղտնի տեսակցութիւն մը առին հանուեցան, կրկնելի մէջ, երբեւ հերձուածող։ Կը հաւատուի թէ Սթալին պիտի խորտակէ ընդդիմադիրներուն ազնայրը, կուսակցութենէն արտաքսելով այս երեք վարիչները։ Վրացի գիկատորը կ'ապատանայ ուրիշներ ալ արտաքսել, եթէ չդադրեցնեն կուսակցութիւնը պատակելու փորձերը։

Իտալական սարսափը

Թուրք թերթերը գարձեալ սկսան տնազանդը հնչեցնել։ Մուսուլինի շարքերը մաքրելու Փերսանդայի դամալարանի պատկամէն բսուած ճառը սարսափի մատնած է թուրք մամուլն եւ հանրային գործիքը։ Սալարարեն մէջ թրքական արժէքաղիները յանկարծակի անկում ունեցան։ Մուսուլինի յայտարարած է թէ Իտալիա ոչ օրէն պիտի գրաւէ «ազգերութեան գոտիոն։ «Միլլիէթ» կը գրէ թէ այս լուրը հաղորդող «ճնշիչ էքսպրէս» որուն աշխատակիցներէն սկսն է թուրքերէն փաթաթ, հայ մը։ որ Լոզանի ժողովին ատեն ուսում ու չինուն լուրեր հաղորդէր վերջ, հրամայ ալ հաղորդուրդ հրատարակութիւնները կ'ընէ ազգը անդիտակցան մատ թուրքիս մէջ։

— Փարիզեան խորհրդարանին մէջ ապրի օր վիճաբանութեան նիւթակուեցաւ այն օրինագիծը, որով հաստատուելիս մը կնքուր հոգեւորականաց ընտանիքներուն դատ։ Դատ դատարանի որոշումներու վերջով բոլոր տարբերութիւնները նախկին գայրոր ընտանիքներուն Խորհրդարան տարուեցաւ։ Ալեքսանդրի մոգովէ մը վերջ ծիր դեմ (դատարանի) 401 քուէով ընդունուեցաւ օրինագիծը։ 80 ընդդիմադրողներուն ձայնով։ Ամբողջ։ Կոմունիստները մեծ ցոյցեր ընեցին։ Այս օրինագիծ դատարան, վերադարձուն ընտանիքներ զիրար տարուայ 10 մը լուսն մարդ ապրեցան։ գալու մը էլեմանդ եւ մոտ 400,000 տարեր հոգ։ Այս հատուցման ընդդեմ։ գանձարանը կը նշանակ մոտ մեկ-կէս միլիարդ մարդ ապրեցան։

—Սուէյտ. 21 (Հ.) .— Մ. Բանոս Հոր. Կամբլէնի հետ հանդիպաւոր մամուլը մը դրուեց Սուէյտ, ուր զրուցք ընդունուց Հոր. Ատրատ. Ծերունին պատասխանը բրեն ճարկայանալով բրեան ազգայանալով բրեան դատ ազգութիւնները յայտարարելու։ Ասոնց սէջն էր սաստ ապարդ կամք։ Ասոնք ըստ ոչ ոչ ազգայ ընդունելութիւնը նոյնը օձար դրդռութեանց արբուն երեն։

— Պէյրութ, 21 Հոկտ. .— Ամերիկ փոխարքը դատարանը խորհրդարանին ներս կայացաւ ու կարդաց նամարարական ուղերձը։

Ծուզումար Հանդիսատանք մէջ

Կալկաթա.— Նոր բանակներ ուղարկուեցան բոլոր ուղղութիւնները ու ինքնիշխանութիւնները։ Երբ սպասուեցան թարգմ մը կամարներ դարձան, բոլորին ասոնց վրայ յարձակեցան։ 41 տէր վերադարձան։ Հոյներ մեծ ուսանողներ թիւը 40ի շատ բոլորին հարձակեցան։ Հարձակեցան մեծ ալ բանակներ անդը ուսանցան, ասոնցմէ բոլորին ու ղեկավարներ մեռան։

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՍՈՍՏՈՒՆ ԿԱ ՄԱՍԿՈՒ

Ս. Հ. Բ. Երիտասարդաց Ընկերութիւնը տարեսկզբան հանդէս կ՝ սարքէ։ մարգարիտ չորս հոգիանոց օրիորդներ մը 24 ձիր ուժով փոխադրելու թող զիմեն մինչեւ ամսոյս 30, ժամը 11ին, վերոյիշեալ ընկերութեան տեսչութեան, ուր պիտի տրուի նաեւ մանրամասնութիւններ։

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

ԿԻՐԻԱԿԻՆ ԵՒ ԱՅԼԵՒՆԻՆ

Մարմարայ Ընդհանրական Ընկերութեան գիշերային դասաւանդութեան արձանագրութիւնները կսկսին Հոկտեմբեր 21ին եւ կը վերջանան Նոյեմբեր 7ին։ Կանոնաւոր Հայերէն, Անգլերէն եւ նաեւ փոխադարձ երիտասարդները վերոյիշեալ օրերուն կէսօրէն վերջը ժամը 6ին մինչեւ 8ը։ Դիմել դրասենեակը։

Ա. ԱՆԴԱՆԻԱՆ

ԳԵՂԱՐՎԵՍՏ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԱՆՈՒՆ
ԿԻՒԼՊԷՆԿ ԶԻԶԷԿԵԱՆ

Հալէպ

Ամբողջ Սուրիոյ եւ արտասահմանի մէջ ճանչցուած եւ սիրուած միակ արուեստագէտն է։

Կը պատրաստէ մեծ խնամքով, նոր ձեւ լոյսերով, գեղարուեստական հարազատ լուսանկարներ։

Մեծադիր նկարներ, եւ քարթ փոսթալներ։

Դիւրամատչելի գիներ, փափաքողները թող դիմեն Ֆոթո Սիլպէնք, Հիւլէ քեան, Հալէպ։ 235_°50

ՍԻԿԱՐԷԹԻ ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

Պղտիկեան եղբարք
Հարէք էլ սաբր

Կը պատրաստենք լաւագոյն ծխախոտէ առն տեսակ սիկարէթներ, սարկլապէս դիւրամատչելի գիներով։ Մեր սիկարէթները կը ծխուին տէն կողմ, քէմբերը, շուկայի ծխախոտի վաճառատունները։

Օգնեցէք միմիայն Պղտիկեան եւ Ընկերք—եղբարք ընկ.թեան սիկարէթները, որ Լիբանանի ամենաժան եւ ամենալաւ սիկարէթներն են։ 233-350

Հաշակաւոր դերձակ ու մանաւանդ երիկ մարդոց համար պատրաստ ընտիր ու աժան լոնկոն շապիկ ուզողներ դիմեցէք անյապաղ —Թարիք շամ-գարագոլ ապքի քով

ԴԵՐՁԱԿ ՄԻՀՐԱՆ ԿԻՒԼԵԱՆԻ։

232—46

ՆՈՐ ՕԹԷԼ ԴԱՄԱՍԿԻՍ ՀԱԼԷՊ

ԿԱՑԱՐԱՆ ՄՕՏ ՊԱՑԱԿ
Իպրահիմ Համզա

Մաքրութիւն, առողջապահական, օգտաւոր գերք. հանգստութիւն անթերի սպասարկութիւն եւ դիւրամատչելի գին։ Սքանչելի տեսարան եւ մօտաւորութիւն ի կայարան։

Ակամայ կ'ստիպուիմ հրատարակելու ստորեւ ապրանքները անոնոր, մուրացած խրդոց ու պատիւ, կը մերժեմ վնասել բոլոր գործընկերներս, ապառաւ որ երկար ժամանակէ ի վեր բազմաթիւ անգամներ ազդարարած եմ բոլոր

ցպասեռոփ ցաւոյշ ՝Ե — Իսկէ տէրուն սուր. դանեկան	500
ցաղտուռաղ ապտաղշ ՝ՁյՏ — Մուսալ սուր. դան,	450
ցպասեռոփ ՝ Ի ՝ՁյՏ (դասը կարանցուցած) » »	450
ցպասվիվ ուսամ ՝Ե — Տուամ	300

Կը ցաւիմ ըսելու որ վերոյիշեալ պարոններէն երկուքը, պարոն Լաւոս Փոսքանեան եւ Պ. Խերոյեան ազգ. վարժարաններու մէջ ուսուցչութեան պաշտօն կը վարեն։

ԳԱՑԻՊ ԱՐԱՆԸԵՕՐ

Մարաշլըֆրանչիսկոս Պոլլաղճեան ցնծ. ... մեքենայ ... նոր կէօրիւմրիւշ իսկ ... մէջ թարգմ. ... Լուսանկարչատան պոլկարիտան սոյնը եղելերու կէորիւմրիշ ... պուլունան պիլատէ։ Յակոբ Պոլլանլըճեան վէ թէալիւգաթը պու զաթան մալումաթ պէքէմէքօտիրլէր, մրլէ ... քիմ քի աթիտէքի ... մրեմիկի պու խուսուսատ մալիւմաթ պիլմիրիրիսկ պիր թիւն պիր այիլէյի սէվիւրիրէճէգ սիր.

Hagop Karlaughedjian
col R. Père Pierre Constantinian
Patriarcat Arménien Catholique
(Grand-Liban) Beyrouth 232-4

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԻՉ

ՄՈՎՍԷՍ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

Խիստ բնական, յատուկ, ու աժան լուսանկարներ ունենալ փափաքողները թող դիմեն իրեն, Թրիբոլի 229—251

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Երբեկիրցի Մեսրոպ Պէնլաղեան կը փնտռէ իր մօրեղբայրը Սարգիս Եպատեան կամ Հապէշեան. եւ եղբայրը Սարգիս Պէնլաղեան Առաջինը Պոթում մեռնած է 1892ին վերջը, իսկ երկրորդը ընդհ. պատերազմէն երկու տարի առաջ իր եղբօրը քովդացան։

Մինչեւ ընդհ. պատերազմը իրենց հեռագրերը ... Ինչը կանոնաւոր էր. իսկ անկէ յետոյ մինչեւ այժմ անտեղեակ ենք իրարմէ։

Այս մասին կը խնդրուի լուր ունեցողներէն որ հաճին իրենց տեղեկութիւնները տալ Pharmacie de la Paix ի միջոցաւ Գէորգ Հիւվէլիկեանին։

Հալէպի թերթերուն կը խնդրուի տարածել։ 229

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Արտակարգ յանձնաժողովը խաղաղ վարչութեան վերածուած

Հայաստանի Կոչդ. Գերագ. Կոմիտէի նախագահութիւնը ոչնչացած է քաղաքական, տնտեսական և հակայեղափոխական լրտեսութեան, հրահրութեան, նոյնպես և պաշտօնի վերաբերեալ յանցանքներուն պատիժ տնօրինող արտակարգ յանձնաժողովներու —Զէկա— տեղ Հ. Ս. Խ. Միութեան ժողովրդ. խորհուրդին կից կիրառել պետք. վարչութիւն (Հ. Պ. Բ. Վ.)

Անապատան պզտիկներ

Հայաստանի անապատան ելեւմտեանքներու բարեկամ ընկերութիւնը վերջին զեկոյցին կը յայտնուի որ ընկերութիւնը իր սկզբնական շրջանին մէջ հաւաքած է 52ի չափ պզտիկներ, որը հեռագնեալ բաշխուած է 225ի. 75 ազգիկ 150ը մանչ։

Աղջիկները զբաղուած են Ծաղկաձոր յատուկ հաստատութիւն մը իսկ մանչերէն 100 հոգի մը յանձնուած է Կ. Խաչի խնամքին։ Այսպէսով Հայաստանի փողոցներուն մէջ ոտէր երթալներ չէր տեսնուիր, բայց վերջերս դարձեալ տեսնուած են թրֆիլիզէն —էր կարծուի— փող ցները քանի որ Հայաստանի մէջ չեր հարնուիր։ Միջոցներ ձեռք առնուած են ասոնք ալ տեղաւորելու։ Այս ընկերութիւնը ունեցած 56 500 ռուբլիէն աւելի նպաստ։

= Մայրաքաղաքէն Զարեն հարրած վիճակին մէջ տարբեր կրկ. հայուածով վիրաւորեց Մարիէթա Այվազեանը։ Զարեն ձերբակալուած է, վէրքերը անանց են։

ԳՈՐԳԻԼԻՈՏԻՆ

Սմանչելի բանուածքով. անմրցելի ժամանութեամբ Արեւելեան ամէն տեսակ գործեր կը պատրաստուին թանչուր Գրիգորեան մէջ Հ. Ալէքսի նոպեստանի կիր։ 224-34

ԿԱՐԵՒՈՐ ԶԳ

Տպարան «ԼԻՒՍԱՆ» կը պատրաստէ դպրոցական կոկիկ տետրակներ, լաւագոյն անսակ թուղթեր ու դիւրամատչելի գիներով։

Պատրաստուած տետրակներէն բաւական քանակութեամբ կը գտնուի մեր քով, մնացեալ գործերուն համար պէտք է։

ՀԱՐԻՒՐ (100) ԱՅՑԱՏՈՄՍ

Մի միայն վաթսուն (60) սուրիական դահեկանով

ԱՌԻՔԷ ՄԸ՝ ՓԱԽՑՆԷՔ

«Լիբանան» տպարանը անմրցելի ժամանութեամբ կը պատրաստէ, մաքուր, ներկայանալի այցատոմսեր (100) հարիւրը մի միայն աթսուն (60) սուրիական գահեկան (Թղթադրամ)։

Վ. Ա. ՃԻՀԱՆԵԱՆ

ՀԱԼԷՊ, ՀԱՄԱՄ — ԷԼ — ԹԷԼ, Թիւ 25

ՏԵՂԱԿԱՆ ԵՒ ԻՏԱԼԻԱԿԱՆ ԿԱՐԳԱՆԵՐ

Զափի վրայ պատրաստուած երբեմնաշակ վարագոյրներ, օժիտի համար առասաւոր թանմով պատրաստուած բազմոցներ եւ լոգասենեակ խալաներ, պրունուզներ փէշտամալներ. ասեղնագործ եւ հայկական տանթէլլա եր, սեղանասկէս ձեռագործներ. պուզներ, շրջազգեստներ, ռուպաներ, սեղանի ծածկոցներ, եւայլն Հալէպի մեսաս, սարաց մուշտակ, բրոֆ նագուստներ;

Ապապրատորու եզգապառութեամբ յանձնում, 220—40

ՀԱՆՆԱ ԱԶԱՐ

ԶՈՒԼԻՇ ԵՒ ԹՈՎՈՒՇԻ ԴՈՒՈՐԻ

Զուլիշ ֆէսի կապարներու, եւ ամէն տեսակ ձուլածները կը պատրաստուին կատարեալ խնամքով։ Գիները խիստ դիւրամատչելի։

Ամերայ փողոց թիւ 36 քաղ Դարավիա. 29-34

ՏՕՐԱԾ ԴՈՒՐԻՄ ԳԵՂԵՑԿԵՏ
ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

Գիմեցէք Իրենք Կուզէք ամէն, գեղեցիկ գիմաքիւն ակռաներ ունենալ։ Երկար տարիներու փորձառութիւն։ Հասցէ՝ Բրնեղվէլ Հալէպ։ 221—41

ԱՐՄԵՆԱԿ ՊԱՏԿԵՐԱՀԱՆԵԱՆ

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԻՉ

Անոնք որ կը փափաքին մաքուր, բնական, նուրբ նոմակով պատրաստուած լուսանկարներ ունենալ, թող դիմեն դիմել ատկերահան ԱՐՄԵՆԱԿ ՊԱՏԿԵՐԱՀԱՆԵԱՆԻ։

Դամասկոս Պապքամա Ասաա փողոց։ 209-35

ԳԱՐԵԷԻՆ ԻՄԱՍՏԱՒՈՒՆԵԱՆ

ՀԱՑԿԱԿԱՆ ԾԱՐԱՐԵՐՆ

Ի Ֆահլէ

Հոս կոկիկ կազմակերպուած այս ճաշարանը կը տրամադրէ իր յաճախորդներուն խիստ համեղ կերակուրներ, դիւրամատչելի գիներով։ Գիմեցէք եւ զոհ պիտի մնաք։